

Monumentnummer*: 513608

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 13 oktober 1999
Kadaster deel/nr: 7174/16

*Monumentnaam***

Helmheerd

*Woonplaats**

Hellum

*Gemeente**

Midden-Groningen

*Provincie**

Groningen

*Straat**

Hoofdweg

*Nr**

54

*Toev.**

*Postcode**

9627 PE

*Woonplaats**

Hellum

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Slochteren

*Sectie**

S

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

867

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

PASTORIE, genaamd Helmheerd (niet-origineel), gebouwd omstreeks 1855 in een Eclectische stijl. De pastorie, gebouwd op de plek van een oude weem, vormt een aanvulling op de reeds van rijksweg beschermde NH-kerk, gelegen aan de overzijde van de weg (Rijksmonumentnummer 33810). Vanaf omstreeks 1960 doet het pand dienst als woonhuis. In 1977 is de woning intern verbouwd (op begane grond indeling gewijzigd en op zolder kamers afgetimmerd), waardoor de gevelindeling van het achterhuis enigszins is gewijzigd. Tevens is in 1977 aan de achterzijde een garage/berging gebouwd; deze komt wegens te geringe ouderdom en te weinig architectonische waarde niet voor bescherming van rijksweg in aanmerking.

De pastorie ligt op een ruim langwerpig terrein op een zandrug aan het hoofdlint van Hellum. Samen met de kerk markeert ze het centrum van het dorp. Het perceel wordt aan de voorzijde van de openbare weg gescheiden door een eenvoudig uit circa 1855 stammend HEK van smeed- en gietijzer met in het midden een beweegbaar deel dat toegang tot het huis verleent. Aan de voorzijde in de tuin enkele loofbomen.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

PASTORIE bestaande uit een DWARSHUIS en ACHTERHUIS. Het verdiepingloze, deels onderkelderde symmetrische DWARSHUIS op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in een rode strengperssteen op een gepleisterd trasraam en wordt gedekt door een schilddak waarop niet-originele leien; twee gemetselde schoorstenen met kap op de nokken; houten kroonlijst. De gevels worden geleed door getoogde H-vensters onder een strek met houten luiken.

Centraal in de voorgevel (zuidoostzijde) de entree, bestaande uit twee houten paneeldeuren met gietijzeren panelen en getoogd bovenlicht waarin glas-in-lood; houten omlijsting waarnaast pilasters; hardstenen stoep van vier treden. Boven de entree is de gevel doorgetrokken en wordt beëindigd door een houten kroonlijst en fronton waaronder een houten balkon, ondersteund door natuurstenen consoles; balustrade van hout en gietijzer; twee maal twee openslaande paneeldeuren waarin glas met halfronde bovenlichten en aan weerszijden een geblokt pilaster. Aan weerszijden van de entree twee getoogde H-vensters.

Aan de zuidwestzijde drie getoogde H-vensters. Aan de achterzijde (noordwestgevel) is het achterhuis aangebouwd.

Aan de noordoostzijde een H- , een blind en een niet-origineel venster en een getoogd tweeruits keldervenster.

Het ACHTERHUIS op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in een rode strengperssteen en wordt gedekt door een schilddak waarop niet-originele pannen; mastgoot; muurankers. De gevels worden geleed door getoogde zesruits vensters onder strek.

Aan de zuidwestzijde een zesruits venster en een niet-originele deur met zij- en bovenlichten; drie niet-originele dakramen.

In de achtergevel (noordwestzijde) centraal een opgeklampte houten deur met getoogd twee-ruits bovenlicht onder strek. Links van de deur twee zesruits vensters en rechts een getoogd vierruits en een niet-origineel zesruits venster; twee niet-originele dakramen.

Aan de noordoostzijde drie zesruits vensters.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de luiken en de paneeldeuren, in de hal twee paneeldeuren waarin glas waarboven een gebogen fronton met decoratief stucwerk, in de studeerkamer de schouw waarboven gestucte pilasters met kroonlijst.

Waardering

Pastorie en hek van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een traditionele pastorie uit omstreeks 1855 in de provincie Groningen
- vanwege de evenwichtige, sobere vormgeving en fraaie detaillering
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid
- vanwege de functionele en ruimtelijke relatie met de tegenover gelegen NH-kerk
- vanwege de zeer fraaie en beeldbepalende ligging aan het hoofdlint van Hellingum

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

Woningen en woningbouwcomplexen

Dienstwoning(K)

Pastorie(K)